Kennisnetwerk Biociden

Inventarisatie van bestrijdingsmiddelen met Zeer Zorgwekkende Stoffen

Publicatiedatum 19-01-2023 | 14:35

In ongeveer 20 procent van de bestrijdingsmiddelen die in Nederland te koop zijn, zitten Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dit blijkt uit een onlangs gepubliceerd RIVM-onderzoek (https://www.rivm.nl/publicaties/inventarisatie-zeer-zorgwekkende-stoffen-in-bestrijdingsmiddelen). De onderzoekers keken naar ZZS in zowel gewasbeschermingsmiddelen als biociden. Ook keken ze naar het aantal bestrijdingsmiddelen met een werkzame stof die behoren tot de groep van PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen).

Wat zijn ZZS en zorgwekkende stoffen in bestrijdingsmiddelen?

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is een term uit het Nederlandse emissiebeleid. ZZS zijn stoffen die schadelijk zijn voor het milieu en/of onze gezondheid. Nederland én Europa willen dat er zo min mogelijk van deze stoffen in onze leefomgeving terecht komen. Voor uitstoot van ZZS in Nederland bestaan regels waar bedrijven zich aan moeten houden. Voor bestrijdingsmiddelen zijn er Europese regels. Volgens deze regels zijn bepaalde zorgwekkende stoffen verboden. Of ze moeten worden vervangen.

Definities niet helemaal gelijk

De definitie van een zorgwekkende stof in een bestrijdingsmiddel en van ZZS is echter niet helemaal gelijk. Hierdoor is een zorgwekkende stof in het ZZS-beleid soms geen zorgwekkende stof in een bestrijdingsmiddel, en andersom. Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) geeft mogelijkheden om de verschillen tussen de twee soorten regels te verkleinen. Bijvoorbeeld door de verschillende definities van wat een zorgwekkende stof is op elkaar af te stemmen. Dit maakt het voor landen en producenten makkelijker om de regels op te volgen.

ZZS en PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen) in biociden

Van de in Nederland toegelaten biociden (Ctgb (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden)-toelatingendatabank) bevat 20% een stof op de ZZS-lijst. Hiernaast bevat 13% een stof die op de pZZS-lijst (potentiële ZZS) staat. Potentiële ZZS zijn stoffen die worden onderzocht op ZZS-eigenschappen. Het gaat zowel om werkzame stoffen als om formuleringshulpstoffen die op de ZZS-lijst of de pZZS-lijst staan.

Ook keken de onderzoekers naar het aantal bestrijdingsmiddelen dat een werkzame stof bevat die behoort tot de groep van PFAS (per- en polyfluoralkylstoffen). Er zijn 13 in Nederland toegelaten biociden (Ctgb-toelatingendatabank) die een werkzame stof bevatten die voldoet aan de OECD-definitie (2021) van PFAS. In totaal gaat het om vijf verschillende werkzame stoffen. Het daadwerkelijke aantal biociden dat PFAS bevat, is waarschijnlijk groter. Ook formuleringhulpstoffen kunnen namelijk tot de groep van PFAS behoren. Maar dit kan met de onderzoeksgegevens niet worden vastgesteld.

Aanbeveling RIVM

Het RIVM-onderzoek geeft inzicht in welke zorgstoffen voorkomen in hoeveel verschillende biociden. Maar dit geeft geen zicht op de omvang van de emissies van deze stoffen via het gebruik van biociden naar het milieu. Het RIVM beveelt daarom ook aan te onderzoeken in welke hoeveelheden de biociden en gewasbeschermingsmiddelen met ZZS worden gebruikt.

Meer informatie?

Het volledige rapport Inventarisatie Zeer Zorgwekkende Stoffen in bestrijdingsmiddelen (https://www.rivm.nl/publicaties/inventarisatie-zeer-zorgwekkende-stoffen-in-bestrijdingsmiddelen) vindt u op de website van het RIVM.